

Tartu Lasteaed Ploomike sisehindamise aruanne 2015–2018

1. Üldandmed õppeasutuse kohta

ÕPPEASUTUSE NIMETUS	TARTU LASTEAED PLOOMIKE
Juht	Merike Tiimann
Õppeasutuse kontaktandmed aadress telefon e-post kodulehekülg	Ploomi tn 1, Tartu linn, Tartu linn, 50110 Tartu maakond 736 1639, 5 305 5413 ploomike@raad.tartu.ee http://www.ploomike.tartu.ee
Pidaja, tema aadress	Tartu Linnavalitsus, Raekoja plats 1a, Tartu linn, Tartu linn, 50089 Tartu maakond
Liik	munitsipaallasteasutus
Koolitusloa nr	koolitusluba nr 2106HTM (06.12.2007)
Teeninduspiirkond	Tartu linn
Põhitegevusala	Laste hoid ja alushariduse omandamise võimaldamine
Lasteasutuse eripära	Waldorfpedagoogiliste elementide ja kiusamisest vabaks meetodika rakendamine, tervist edendavate lasteaedade võrgustikku kuulumine
Õppekeel	eesti keel
Lahtiolekuage	tööpäevadel 7.00–18.00
Rühmade arv	4
Laste/õpilaste arv	74 (õa 2018–2019)
Personali arv	19
Pedagoogilise personali arv	11
Sisehindamise periood	2015/2016, 2016/2017, 2017/2018 õppeaastad

2. a) Õppeasutuse lühikirjeldus ja eripära

Tartu Lasteaed Ploomike on üks Ropka/Räni piirkonna viiest lasteaia. Lähedal asuvad Tartu Variku Kool ja Tartu Kutsehariduskeskus. Lasteaiahoone on ümbritsetud eramajadest ja sellele on iseloomulik suur kõrghaljastusega õueala. Läbi aastate on toimetatud koos samas hoones asuvate koolidega (va 2015–2016 a). Algselt kakskümmend kaks aastat koos waldorfkooliga, olles hiljem remondiaegseks asenduspinnaks Tartu linna erinevatele koolidele. Üks lasteaia suurimatest eripäradest – waldorfpedagoogika – saigi alguse vajadusest luua waldorfkooli juurde lasteaed. 5. oktoobril 2018. aastal tähistati lasteaia 25. sünnipäeva. Täna kasutatakse vaid waldorfelemente, mitte kogu meetodikat. Juurde on tulnud kuulumine Tervist Edendavate

Lasteaedade võrgustikku 2008. aastast ja “Kiusamisest vaba lasteaia” metoodikat kasutamine 2013. aastast.

Lasteaias on olnud maksimaalselt viis rühma. 2019/2020 õppeaastal on lasteaias neli rühma: üks sobitusrühm ja kolm liitrühma 72 lapsega.

Lasteaia **moto** on: Õppides südamega mõtlema ning üksmeelselt tegutsema, loome lastele parema ja ilusama lapsepõlve.

Lasteaia **visioon** on: Tartu Lasteaed Ploomike on waldorflasteaed, kus lapsed tunnevad rõõmu igast lasteaiapäevast.

Lasteaia **missioon** on: loome lapsele turvalise ja harmoonilise kasvukeskkonna, väärtustades tervislikke eluviise, loovust ja hoolivust ning toetades koostöös peredega lapse igakülgset arengut.

Tartu Lasteaia Ploomike **väärtused** on:

- oleme ausad ja hindame koostööd kõigi osapoolte vahel;
- oleme sõbralikud ja sallivad erinevuste suhtes;
- oleme töökad ja õpime uusi teadmisi;
- oleme vastutus- ja otsustusvõimelised.

Lasteaias väärtustatakse waldorfpedagoogikat ja eesti rahvakalendri tähtpäevi.

b) Õppeasutuse arengukava eesmärgid

„Arengukava 2014–2019“ eesmärgid:

1. Eestvedamine ja juhtimine

Põhieesmärk: huvipoolte rahulolu.

2. Personalijuhtimine

Põhieesmärk: pühendunud, motiveeritud ja professionaalsed töötajad.

3. Koostöö huvigruppidega

Põhieesmärk: koostöö huvigruppidega tagab lasteaia arengu.

4. Ressursside juhtimine

Põhieesmärk: lasteaias on tagatud turvaline keskkond.

5. Õppe- ja kasvatusprotsess

Põhieesmärk: lasteaia kasvukeskkond toetab lapse arengut.

3. Sisehindamissüsteemi lühikirjeldus

Lasteaia sisehindamine toimub lähtuvalt võtmealadest ja nende valdkondadest. Tulemuslikkuse hindamise kriteeriumite alusel hinnatakse tugevusi ja parandamist vajavaid aspekte, lähtudes

peideva parendamise tsüklist. See toimub eri vormides kogu õppeaasta vältel nii plaanipäraselt kui ka vajaduspõhiselt. Lähtuvalt sisehindamise tulemuste analüüsi järeldustest rakendatakse meetmeid valdkondade parendamiseks, täiendatakse dokumentatsiooni ning planeeritakse tegevusi lasteaia edasiseks arenguks.

4. Sisehindamise aruande analüüsiv osa

Eestvedamine ja juhtimine

Analüüs

Vaatamata muutustele juhtkonnas (kauaaegse direktori lahkumine, lasteaedade liitmiskatse, juhtkonnaliikmete vahetumine ja koosseisu muutused) ning ühe rühma sulgemisele, on suudetud taasleida ja üles ehitada oma väärtused ning eripära, säilitada töötajate ja lapsevanemate rahulolu. Aja- ning inimressursside säästlikkust silmas pidades loobus pedagoogiline nõukogu 2016/2017 õppeaastast LAM-i (lapse arengu meeskond) ja LOM-i (lõpupeo organiseerimise meeskond) moodustamisest – vajalikud teemad arutatakse ja lahendatakse infotundides või pedagoogilistes nõukogudes. Toimima jäi TEL (Tervist Edendava Lasteaia) meeskond. Vähenenud juhtkonna koosseisus, kus direktor täidab ka õppealajuhataja ülesandeid, pole suudetud jätkata ka arengukavas sätestatud igapäevaste ümarlaudadega (pedagoogide infotunnid). Koosolekute toimimise muutust iseloomustab alljärgnev tabel.

Koosolekute toimimise muutused (lasteaia statistika)

Õppeaasta	Pedagoogilised nõukogud	Pedagoogide infotunnid	Tervist edendava lasteaia (TEL) meeskond	Lapse arengu meeskond (LAM)	Lõpupeo organiseerimise (LOM) meeskond	Töötajate üldkoosolekud	Abipersonali koosolekud	Rühma-koosolekud (näitaja rühma kohta)	Hoolekogu koosolekud
2015/2016	3	22	3	5	3	-	1	2-3	3
2016/2017	4	13	3	-	-	1	-	2-3	3
2017/2018	6	4	3	-	-	1	-	3	3

Kuigi koosolekute sagedus on langenud, on info liikumine ja otsustesse kaasamine õpetajate ja õpetaja abide poolt hinnatud. Näitajad on toodud tabelis, milles nähtub ka 2017/2018 õppeaasta rahulolu langus võrrelduna eelmise perioodiga. Tegu võib olla asjaoluga, et esimesel SA Innove küsitlusperioodil vastasid vaid pedagoogid, järgneval aastal nii pedagoogid kui ka õpetaja abid. Tulemustest järeldub õpetaja abide väiksem informeeritus ja otsustesse kaasatus. Vastanutest 11% oli info liikumisega natuke rahul ja natuke mitte. Samuti 11% vastas, et nad pigem ei saa

tehtavate otsuste langetamisel kaasa rääkida.

Õpetajate ja õpetaja abide rahulolu (hinnangute *pigem olen nõus* ja *olen täiesti nõus* summa) eestvedamisele ja juhtimisele (SA Innove rahuloluküsitluste tagasiside)

Näitaja	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Olen rahul tööks vajaliku info liikumisega lasteaias	Näitajaid ei küsitud	100%	89%
Saan lasteaias tehtavate otsuste langetamisel kaasa rääkida	Näitajaid ei küsitud	100%	78%

Koosolekute alternatiivina toimub väikeses lasteaias informatsiooni jagamine suuliselt ja meili teel. Kõik on kaasatud ja juhtkond on töötajatele kättesaadav.

Personali ühisüritustest on õnnestunud säilitada kõik seni toimunud ettevõtmised (õppeaasta alguse tähistamine, linnaorienteerumine, õpetajate päeva tähistamine, jõuluüritus, naistepäeva õnnitlus, talgud, kevadine matk). Seoses koolidele asenduspinnaks olemise ruumipuudusega on mõned majasisesed istumised (sünnipäevade lauaga tähistamine, naistepäev) leidnud teise teostuse. Tasakaaluks katsetati 2017/2018 õppeaastal ka uusi ühisüritusi: veebruaris Maitsev Tartu, märtsis V-Spa. On tulnud ettepanekuid mõne senise tegevuse vormi muutmiseks ja parendamiseks (jõuluüritus, kevadine matk).

2015/2016. õppeaastal hoolekogu poolt läbiviidud küsitluses kinnitas rahulolu info liikumisega 74% vastanud lapsevanematest. Tabelis esitatud 2016/2017. õppeaasta tulemused näitavad lapsevanemate kaasatuse kasvu.

Lapsevanemate rahulolu (hinnangud *pigem nõus*, *olen täiesti nõus*) eestvedamisele ja juhtimisele (SA Innove rahuloluküsitluse tagasiside)

Näitaja	2016/2017
Saan lasteaias toimuva kohta infot (sh õpetajalt, koosolekult, infostendilt, lasteaia kodulehelt)	96%
Lasteaia juhtkond arvestab lapsevanemate arvamusega	78%
Mul on erinevaid võimalusi oma arvamuse avaldamiseks (sh lapsevanemate koosolek, kontakt õpetajate ja direktoriga, hoolekogu)	92%

2018. aasta SA Innove rahuloluküsitluse tulemustes hinnati lapsevanemate hulgas koostööd lasteaia keskmiselt 4,4 palliga, mis on kõrgem Eesti lasteaegade keskmisest. 60% vastanud lapsevanematest arvas, et saab mõjutada õppe- ja kasvatustöö korraldust. 7% arvas, et nad üldse ei saa õppe- ja kasvatustöö korraldust mõjutada. Sellele hinnangule lisas üks lapsevanem avatud

vastustes, et lasteaiaga ei ole õiget dialoogi, sealt tuleb pigem infot, kuid pole tunnet, et ise saaks lapse õpikeskkonda arendada aidata (teksti sõnastust on kohendatud). Väide on õige, sest kaasaraäkimise võimalused ja otsustesse kaasatus on suurem personali, mitte lapsevanemate hulgas. Seda tingib erinev suhtlustihedus, koosolekute arv ja esindamisvõimalused (iga töötaja iseennast, lapsevanemaid esindab hoolekogu).

Lasteaia maine oli 2018. aastaks lapsevanemate hinnangutes tõusnud 4,6-lt 4,7-le, mis on samuti kõrgem lasteaedade keskmisest. Nii õpetajate/õpetaja abide kui ka lapsevanemate hinnangud lasteaia mainele on tõusnud.

Vaadeldaval sisehindamise perioodil on välja töötatud või muudetud järgnevaid olulisemaid dokumente: lasteaia kodukord ja õppekava, arenguveestluste läbiviimise kord, tulekahju korral tegutsemise plaan, töökeskkonna riskianalüüsi aruanne ja riskianalüüsi tegevuskavad, laste lasteaiakeskkonna turvalisuse hindamise kokkuvõtted ja tegevuskavad. Mainitud dokumendid on tähelepanu all ka järgmisel arengukava perioodil. Muutmisjärjekorras on töökorralduse reeglid, esmaabi andmise juhend, ohutus- ja kasutusjuhendid, ametijuhendid, sisehindamise läbiviimise kord ja ajakava. Sisehindamissüsteemi arendamiseks ja toimimises hoidmiseks on plaanis tagasi tuua mitte vajaduspõhised, vaid regulaarsed rühmade ja lahtiste tegevuste vaatlused.

Laste riskianalüüsi tegevuskavaga on tagatud õueala atraktsioonide renoveerimine ja ohutus, aia parandus, välistreppidele käsipuude paigaldamine, akende pisiremont, ühe rühma mängunurga konstruktsiooni nõuetele vastavusseviimine ja töötajate esmaabikoolitused. Õueala turvalisust hindavad kõrgelt nii õpetajad kui ka lapsevanemad. Siiski on riske hinnates toodud ohtudena välja prügi- ja kaubaautode hoovi sõitmise ja lapse kadumise olukorras, kus väravad pole riiviga suletud. Töötajate töökeskkonna riskianalüüsi tegevuskavade järgi on ostetud rühmadele ventilaatorid ja kujundatud ümber ebasobivad arvutitöökohad. Lisaks on ostetud lukustatavad kapid rühmadesse töötajate isiklike asjade hoidmiseks ja paigaldatud uksemagnetid kuuetele uksele.

2017. aasta alguses koostatud töökeskkonna riskianalüüsi küsitluses vastas 83% töötajate koguarvust, et neil on töötamiseks piisavalt ruumi ja olmetingimused on head. Vaid 11% kurtis ruumipuudust ja 17% mainis puhkeruumi ja einestamiskoha puudumist. Selliste hinnangute aluseks võis olla fakt, et andmete kogumisele eelneval perioodil oli lasteaed olnud paar aastat hoone ainuke kasutaja. SA Innove 2017. ja 2018. aasta rahuloluküsitluse tulemused õpetajate ja õpetaja abide vastustes toovad välja ruumidega rahulolu keskmise hinnangu languse 3,4-lt 2,8-le (viie palli süsteemis). See on oluliselt madalam võrdlusgrupi ehk Eesti lasteaedade keskmisest. Siiski on hinnangud lasteaia mainele tõusnud 4,3-lt 4,7-le ja lasteaiaga seotust hinnati 2018. aastal keskmisega 4,6 (2017. aastal lasteaiaga seotust ei küsitud), mis on pisut kõrgem

lasteaegade keskmisest. Lapsevanemate hinnangutes nähtub aga hoopis oma lapse rühmaruumidega rahulolu tõus (täielik rahulolu oma lapse rühmaruumidega on tõusnud 48%-lt 53%-le).

Lapse rahulolu lasteaiaiga on lapsevanemate hinnangutes tõusnud 2017. aastal keskmiselt väärtuselt 4,2 hinnangule 4,5 (2018. a).

Lasteaial on olnud traditsioon, et lapsevanemate tagasiside uuringu korraldab ja tulemused esitab hoolekogu. Juhtkonna ülesanne oli koguda andmeid personali rahulolu kohta. Nii oli see ka 2015/2016 õppeaastal. 2016/2017 õppeaastal mindi hoolekogu nõusolekul üle ühtsele vabariiklikule tagasiside kogumisele, mida viis läbi SA Innove. Püüd uurida rahulolu läbi mitmete uuringute erinevate ühtlustamata meetoditega oli ajamahukas ja sisehindamise algusperioodi töötajate Tervise Arengu Instituudi psühhosotsiaalse keskkonna hindamistulemused on jäänudki töötlemata.

Nii nagu laste osas rõhutame oma pedagoogikas, et oluline on osavõtt, mitte võit, ei poolda juhtkond ka töötajate puhul nimelist esiletõstmist. Lähtutakse põhimõttest, et igaüks annab iga päev oma maksimumi. Vaatamata vähesele avaliku kiitusega motiveerimisele on töötajad rahul ja motiveeritud, töötasud on tõusnud.

Tugevused

- On olnud tugevust ja sihikindlust (kursil püsimine, suhted, rahulolu).
- On olemas ja parendatud olulisi alusdokumente.
- Tegevused toimuvad kooskõlas arengukava, aasta tegevuskava ja riskianalüüsi tegevuskavaga.

Parendusvaldkonnad

- Jätkamine ühtsete rahulolu-uuringutega.
- Õpetaja abide informeerituse ja kaasatuse olukorra kaardistamine, teadlik toimetamine.
- Kvaliteedi tõusu tagamine läbi sisehindamissüsteemi arendamise.

Personalijuhtimine

Analüüs

Lasteaiale on mureks olnud kvalifikatsiooninõuetele vastavate pedagoogide nappus ja sellega seonduvad tähtajalised töölepingud. Aastate lõikes on õpetajatele võimaldatud kvalifikatsiooni omandamist ja tõstmist nii bakalaureuse kui ka magistriastmes, osalemist kutseaasta- ja mentorprogrammis, atesteerimisi noorempedagoogiks ning pedagoogiks (vanempedagooge ja pedagoog-metoodikuid lasteaias ei ole). Eriti raske on olnud siis, kui kvalifikatsiooninõuetele

mittevastavuse tõttu tähtajalise töölepinguga õpetajad on töö kõrvalt hoopis teist eriala (nt sotsiaaltöö, ettevõtlus- ja projektijuhtimine) õppima läinud. Kulutused saavad tehtud, järelkasvu aga pole. Sisehindamise aruandes vaadeldaval perioodil nõutava kvalifikatsiooniga pedagoogide osakaalu tabelist nähtub, et olukord on olnud kõige tõsisem 2015/2016. õppeaastal, hakates siis normaliseeruma.

Pedagoogide kvalifikatsioon (lasteaia statistika)

Näitaja	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Nõutava kvalifikatsiooniga pedagoogide osakaal pedagoogide üldarvust	70%	91%	91%
Nooremõpetaja ametijärguga pedagoogide osakaal pedagoogide üldarvust	10%	9%	-

Kvalifikatsiooniprobleemile laiema hinnangu saamiseks võrreldi oma asutuse ja samaväärsete Tartu linna lasteaedade andmeid (lisatud tabel). Teistel nii madalat lähtepositsiooni pole olnud, kuid lõpuks on jõutud sarnaste tulemusteni. Näitajate erinevused kahes tabelis tulenevad tõenäoliselt andmete kogumise ajast. Õppeaasta andmed kogutakse selle lõppedes 31. augustil ja kalendriaasta andmed 31. detsembril.

Haridusstatistika andmebaasi HaridusSilm Tartu Lasteaia Ploomike ja võrdlusgrupi (Tartu linna rühmade arvu poolest samaväärsete lasteaedade) kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate osakaalu näitajad

Lasteaed	2015	2016	2017
Tartu Lasteaed Ploomike	56%	100%	100%
Tartu Lasteaed Tõruke	92%	90%	100%
Tartu Lasteaed Karoliine	92%	92%	92%

Positiivne on see, et 2018/2019 õppeaasta lõpuks on kõik pedagoogid kõrgharidusega, neist 73% magistriharidusega. Oluline on saavutatut säilitada.

On üsna tõenäoline, et pedagoogide püsijäämist valitud erialal on soodustanud töötasude kasv ja kvalifikatsioonile mittevastava ning kõrgharidusega pedagoogi töötasu ühtlustamine 2018. aastal. SA Innove rahuloluküsitluste kahe aasta võrdluses selgub, et kuigi töötasud on tõusnud, on rahulolematust töötasuga kasvanud. Ka siin on tõenäoliseks tulemuste mõjutajaks õpetaja

abide vastuste osakaal 2018. aastal (2017. aastal nad küsitluses ei osalenud). Kui 2017. aastal oli täiesti rahul oma töötasuga 33% vastanutest ja pigem ei olnud rahul 17% (skaala alumine ots), siis 2018. aastal oli töötasuga täiesti rahul vaid 22% ja pigem ei olnud rahul 33%. Teised hinnangud jäid väljatoodute keskele.

Kõrgharidusega pedagoogide töötasu (lasteaia statistika)

	1.01.2015	1.01.2016	1.01.2017	1.09.2018	1.01.2018
Kõrgharidusega pedagoogi töötasu alammäär eurodes	770	810	850	890	980
Töötasu alammäär eurodes	390	430	470		500

Personali koolitamises on läbi aastate olnud kaks põhisuunda – seadustest tulenevad (tuletõrjeõppused, esmaabi-, töeteravishoiu- ja tööohutuskoolitused) ja pedagoogilised (erivajadustega lastega toimetulekut soodustavad ning waldorfpedagoogilised). Esimese täitmise osas on keskendunud kogu personalile, teise osas peamiselt pedagoogidele. Õpetaja abid on saanud lasteaias läbiviidud pedagoogilistes koolitustes osaleda kui rühma on leitud lapsevanem, kes sellel ajal rühmas asendab.

Pedagoogide ja õpetajaid abistavate töötajate täiendkoolitused (lasteaia statistika)

Andmed	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Pedagoogide koguarv	10	11	11
Täiendkoolituses osalenud pedagoogide osakaal pedagoogide üldarvust	90%	100%	91%
Õpetajaid abistavate töötajate koguarv	6	6 (ka tugiisik)	6 (ka tugiisik)
Täiendkoolituses osalenud õpetajaid abistavate töötajate osakaal nende üldarvust	83%	100%	67%

Eelneva tabeli pedagoogide ja abistavate töötajate arvu muutuse selgituseks on, et esimesel õppeaastal oli lasteaias kaks juhtivõpetajaga rühma, teistel aastatel üks, kuid lisandus tugiisiku ametikoht, mida antud aruandes tõlgendatakse õpetajat abistava töötajana.

Näited lasteaias läbiviidud pedagoogilistest koolitustest 2017/2018 õppeaastal:

- „Käitumisprobleemidest ja sekkumise võimalustest koolieelses eas“ 8 h, koolitaja Ülle Kuusik. Osales 10 pedagoogi 11-st (91% osalusosakaal), tugiisik, õp abistav töötaja ja 2 õpetaja abi (67% osalusosakaal).

- Laternapeo temaatika, Heli Kudu. Osales 10 pedagoogi (91% osalusosakaal) ja õp abistav töötaja (osalusosakaal õpetajat abistavate töötajate hulgast 17%).
- „Advent ja jõulud,“ Heli Kudu. Osales 8 pedagoogi (73% osalus) ja õp abistav töötaja (17% osalus).

2018. aastal alustati ühele sobitusrühma õpetajale eripedagoogiliste kompetentside omandamiseks 320 tunnise kursuse võimaldamisega.

Õpetajate ja õpetaja abide hinnangud erivajadustega laste õpetamiseks ja/või toetamiseks vajaliku õppe saamise kohta olid sellised: 2017. aastal vastas õppe saamisele jaatavalt 34% õpetajatest, 33% oli natuke nõus ja natuke vastu ning samuti 33% arvas, et nad pigem ei ole vajalikku õpet saanud. 2018. aastal vastas 66% jaatavalt ja vaid 33% oli kahevahel. Kindlasti on vaja suurendada eripedagoogiliste koolituste mahtu, kuid ükski koolitus ei saa siiski anda kindlaid juhendeid ega reaalselt pädevust.

Parandamist vajaks ka õpetajat abistavate töötajate eripedagoogilistes koolitustes osalemise määr, kuid selle korraldamine peab olema hästi läbimõeldud. Olukorras, kus lasteaias on sobitusrühm, on tähtsam järjekindlus pedagoogide pädevuste parandamises. Abistavate töötajate koolitamise osas on positiivne, et kaks neist lõpetasid 2017. aastal töökohapõhise lapsehoidja kutseõppe. Muutuvate õigusaktide valguses oleks sarnane õpe vajalik veel kahele töötajale.

Pedagoogide näitajad (lasteaia statistika)

Andmed	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Pedagooge kokku	10	11	11
Pedagoogide keskmine vanus aastates	38	38	39
Töölt lahkunud pedagoogide osakaal pedagoogide üldarvust	30%	64%	27%

2016/2017 õppeaastal kaaluka töölt lahkumise protsendi põhjused olid erinevad – tähtaja möödumine, töötaja algatusel katseajal ja lapsehoolduspuhkusest mittenaasmine.

Pedagoogide vanuseline jaotus (lasteaia statistika)

Vanusegrupp	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Kuni 30. a	40%	37%	37%
30.–39. a	20%	9%	9%
40.–49. a	20%	36%	36%
50.–59. a	10%	9%	9%
60. a ja vanemad	10%	9%	9%

Pedagoogide vanuselise jaotuse statistika toob viimastel aastatel välja kaks enamesindatud

püsivat vanusegruppi – kuni kolmekümneaastased ja 40.–49. aastased. Esimesed neist on valdavalt algajad õpetajad (sageli esimesel töökohal), kes vajavad kohanemiseks tuge, mentorit ja koolitusi. Tihti veel õpitakse ja võimalus tööle püsijäämise osas on teiste gruppidega võrrelduna väiksem. Teise vanusegrupi esindajad on kohanenud, kogunud ja kindlad. Neile saab alati loota ja tänu neile püsib lasteaia stabiilsus. Kuid just esimese vanusegrupi suur osakaal ja selle muutused isikute osas on pannud kõikuma lasteaias kasutatava waldorfpedagoogilise teadmise. Kavandatakse koolitusi waldorfseltsi kaudu ja kohapeale kutsutavaid koolitusi, kuid põhiline rõhk saab olema majasisese kogemuse jagamisel. Töökogemuste jagamist on plaanis rakendada ka läbi lahtiste tegevuste, koolituskogemise jagamise ja lastega ettetulevate raskete situatsioonide lahendamise. Kuigi vahepealsetel aastatel olid lahtised tegevused sisehindamise osana unarusse jäänud (toimised ürituste ja lauateatri etenduste tagasisidestamine), hindasid õpetajad kolleegide õppe- ja kasvatustegevuste külastusi ning tagasiside andmist (koostöine õpetamine) 2017. aastal keskmisega 3,9. See on vaid pisut madalam üldisest lasteaedade keskmisest hinnangust. 2018. aasta kohta pole tulemused analüüsitavad, kuna sellele küsimusele andis vastuse vähem kui viis õpetajat.

Pedagoogide hulgas pole läbi viidud (või on toimunud minimaalsel dokumenteeritud tasemel) arenguvestlusi. Selle tegevuse ressurss ja kasutegur pole direktori arvates tasakaalus. Vajalik info saadakse pedagoogidelt eneseanalüüsi teel. Vestlused planeerimata koolitusvajadusest, suhete ja õppe- ning kasvatusprotsessi parandamiseks peetakse jooksvalt, vajaduse tekkides ja dokumenteerimata. Vaatamata arenguvestluste puudumisele hinnati õpetajate poolt SA Innove 2017. aasta rahuloluküsitluses juhilt tagasiside saamist keskmisega 4,9 (viie pallises süsteemis) ja 2018. aastal nii õpetajate kui ka õpetajaid abistavate töötajate poolt keskmisega 4,6. Mõlemad näitajad on kõrgemad kui Eesti lasteaedade keskmised. Võrdlusena tuuakse siin välja ka eneseanalüüside töörahulolu hinnangud.

Õpetajate eneseanalüüside töörahulolu hinnangud (lasteaia statistika)

Hinnang	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Kõrge	25%	33%	20%
Keskmine	75%	67%	80%

Madalamaid hinnanguid tabelis toodutest ei olnud.

Tugevused

- Pedagoogide kvalifikatsiooninäitajate kasv.
- Seadustest tulenevate, eripedagoogiliste ning waldorfpedagoogiliste koolituste tagamine.
- Pedagoogide töölt lahkumise vähenemine.
- Töörahulolu.

Parendusvaldkonnad

- Vajalikus mahus koolituste tagamine.
- Majasisese teadmise jagamine.
- Töökohapõhise kutseõppe võimaldamine õpetaja abidele.
- Lahtiste tegevuste ja rühmavaatluste läbiviimine.
- Arenguvestlused pedagoogidele.

Koostöö huvigruppidega

Analüüs

Lapsevanemate hinnangute keskmine lasteaia mainele 2017. ja 2018. aasta SA Innove rahuloluküsitluste tulemuste võrdluses on tõusnud 4,6-lt 4,7-le (viiepallises skaalas). 2018. aasta uuringus hindasid lapsevanemad lasteaia koostöö keskmiseks 4,4 (varasem võrdlus puudub). Koostöös lapsevanematega on läbi aastate peetud ülelasteaialisi üritusi (mihkclipäev, laternapidu, kevadine spordipäev, kevadised talgud, koolieelikute lõpupidu), kaasatud neid erinevatesse sportlikesse üritustesse ja koolitustesse. Lisanduvad rühmade koosolekud, isadepäevad, adventiringid, jõulupeod, kevadpeod, kevadised rühmade piknikud ja muud ettevõtmised. Läbi aastate on lapsevanematele korraldatud kooliküpsuse, liikluskasvatuse, hambatervise ja kasvatusalaseid koolitusi. Kui ülelasteaialistel üritustel osaleb alati rohkesti lapsevanemaid, siis koolituste puhul on mureks vähene osavõtt, eriti siis kui tegemist on olnud tasulise lektoriga. Lapsevanemate põlvkondade muutumine ning puuduva waldorftaustaga pedagoogide värbamine on kahandanud teadlikkust rakendatavatest waldorfelementidest. Teadlikkuse tõstmiseks on plaanis pedagoogide poolt temaatilised artiklid välja töötada ja kodulehele lisada. Endiselt on aktuaalne ka lapsevanemate koolitamine.

Koostöö hoolekoguga on püsinud läbi aastate stabiilsena.

Teiste huvigruppidega on sisehindamises vaadeldaval perioodil tehtud nii pidevat kui ka ühekordseks jäänud koostööd. Pideva koostöö näiteid: Tartu linna sotsiaal- ja tervishoiuosakonnaga nõustamise ja koolituste osas, Tervise Arengu Instituudiga koolituste osas, Maanteeametiga koolituste ja projektide osas, spordiseltsiga „Kalev“ laste spordipäevade osas, võimlemisklubiga „Rütmika“ laste võimlemispeo osas, Keskkonnaministeeriumiga

keskkonnakampaaniate osas, Eesti Põllumajandusmuuseumiga õppeprogrammide osas, Elistvere loomapagiga ekskursioonide osas, OÜ Suusakooliga – suusapäevade osas, Fotorobotiga rühmade pildistamise osas.

Ühekordse koostöö näiteid: kriminaalhooldusametiga ühiskondliku kasuliku töö tundide tegijate kasutamiseks remonditöödel, laste suuhügieeni ennetustöö koostöös Med&Dent hambakliinikuga, CAP-programmi rakendamine koostöös lapsevanemate ja politseispetsialistidega, Suukooliga projekti „Laste hammaste tervis“ osas.

On ka koostöövorme, mis on muutunud:

- 2015. aastal alanud koostöö sotsiaal- ja tervishoiuosakonnaga tervisliku toitumisega seotud PRIA projektide osas muutus iseseisvaks PRIA koolikava kaasnevate haridusmeetmete toetuse taotlemiseks ja elluviimiseks 2018. aastal.
- Eripedagoog-logopeedi töökoormuse suurendamine, HEVKO ametikoha loomine ja psühholoogi teenuse kättesaadavuse kohapealne võimaldamine on oluliselt parandanud erivajadustega laste toetamise koostööd lasteaiaväliste spetsialistidega (arstid, tugi- ja lastekaitsepspecialistid). Õpetajate ja õpetaja abide hinnangud heale koostööle lasteaiaväliste spetsialistidega jaotusid 2018. rahuloluküsitluste vastustes kaheks: 83% pigem nõus ja 17% pigem ei ole nõus. Varasemad võrdlused puuduvad.
- 2016. aastal alustatud koostöö puuduvate töötajate asendamiseks MTÜ Asendusteenusega oli eriti aktuaalne 2016/2017 õppeaastal, kui ühest ja samast rühmast kaks õpetajat abistavat töötajat lapsehoidja kutset omandasid. Hiljem see koostöö vaibus erinevatel põhjustel.
- Kui 2015/2016 õppeaastal tegutses lasteaias kolm huviringi (varajane saksa keel, jalgpall, teadusring) ja 2016/2017 õppeaastal lisandus jooga, siis 2017/2018 õppeaastal seoses Raatuse kooli tulekuga jäi toimuma vaid varajase saksa keele huviring. SA Innove poolt 2017. aastal läbiviidud rahuloluküsitluse tulemustes olid lapsevanemad, kelle laps oli lasteaia huvitegevustes osalenud, 50% ulatuses huvitegevustega täiesti rahul, 21% oli pigem rahul ja 21% natuke rahul ja natuke mitte. 2018. aasta uuringus jäeti sellele küsimusele lapsevanemate poolt vastamata.
- Asenduspinna olemine on kaasa toonud ka loobumise siseruume nõudvatest koostöövormidest (õppeprogrammid, etendused). Suurenenud on õppekäikude arv ja on leitud uusi koostööpartnereid asutuste, ettevõtete hulgast (Tartu Ratsakool, Andre Juustufarm).

Tugevused

- Koostöö erinevate huvigruppidega on taganud lasteaia järjekindla arengu.

- Lasteaia hea maine lapsevanemate hinnangutes.
- Lapsevanemate kaasatus ja koostöö toimimine.
- Stabiilne koostöö hoolekoguga.
- Toimivad koostöösuhted teiste huvigruppidega.

Parendusvaldkonnad

- Lapsevanemate teadlikkuse kasv waldorfpedagoogikast.
- Lapsevanemate koolitushuvi ja osaluse parendamine.
- Erinevate koostöövormide jätkusuutlikkuse tagamine.

Ressursside juhtimine

Analüüs

Lasteaia õueala ja sisekeskkonda on viimastel aastatel oluliselt turvalisemaks ning esteetilisemaks muudetud. Kui 2015/2016 õppeaastal olid peamised investeeringud (läbi lisaeelarve) suunatud waldorfkoolilt vabanenud ruumide remondile ja sisustamisele, siis järgmistel õppeaastatel on kaalukam osa eelarvest läinud õueala atraktsioonide renoveerimisele ja täiustamisele (läbi kommunaalkulude ökonoomia ja õppevahendite kulu säästude). Kui lasteaed on oma eelarvelistest vahenditest saanud teostada pisiremonti ja inventari ning vahendite soetamisi, siis suuremates ja põhjendatud kulutustes on abiks olnud linnavarade osakond. Linnavarade osakonna rahastamisel on näiteks saadud õuealale varjualune, lehtla, vedrukiiged, parandatud piirdeaeda, väravaid, kõnniteid, teostatud puude raiet ning hoolduslõikust. Hoonet puudutavas osas on linnavarade osakond teostanud Sipelgate rühma vaheseina osalise mahavõtmise, voldikukse paigalduse, Sipelgate ja Liblikate rühma WC-kabiinide kaasajastamise, Liblikate rühma garderoobi seina kinniehitamise ja tualettruumi dušialuse paigaldamise, evakuaatsiooniteede loomise ja tuletõkkeuste paigaldamise ning uksemagnetite paigalduse kuuetele tuletõkkeuksele. Inventarist on linnavarade osakonna kuludega ostetud kaks külmkappi ja neli lukustatavat personali riidekappi rühmadesse.

Lasteaed ise on remontinud waldorfkooli käest saadud ruumid (saal, õpetajate tuba, kabinetid juhtkonnale), teostanud sellega seotud elektritööd, lihvinud-lakkinud Liblikate rühmapõranda, remontinud mõlema sissepääsu trepikojad, teinud Liblikate rühma rõivistu värviuudenduse, seoses veekahjustustega remontinud Lepatriinude rühmaruumi, teostanud teistes rühmades sanitaarremonti, remontinud Sipelgate rühma koridori ja toonud kaks vahekoridori arvutitöökohta õpetajate tuppa.

Õueala osas on lasteaed oma eelarvest parandatud mänguväljaku atraktsioone, paigaldanud

liivaalale uue laudäärise ja ostnud tasakaalusilla. Oluline osa majandamiskuludest läheb korrashoiuteenusele suure õueala hooldamiseks.

Olulisemast inventarist on lasteaed oma eelarvest soetanud köögi kuppelnõudemasina, eel- ja järelpesulaua, roostevabast terasest töölauda, külmiku, kuivatuskapi, kummuteid, kappe, laudu, aurupesuri, ventilaatoreid ja radiaatoreid, rulood, voodipesu, tekid, padjad rühmadesse ning uuendanud toidunõusid.

Olulisemad ostud õppeotstarbelise inventari osas on olnud võimlemispingid, võimlemismatid ja Mesimummide mängunurga nõuetele vastavusseviimine.

Säästliku majandamise ja keskkonnanahoiu osas on hea välja tuua, et on kasutatud võimalust saada tasuta teiste Tartu linna allasutuse mahakandmisele minevat inventari. Nii näiteks on saadud kappe direktori kabinetti, õpetajate tuppa ja rühmadesse, lauad õpetajate tuppa, toolid saali (kasutati, kui oli veel võimalik), kontoritoolid õpetajatele ja garderoobikapid Sipelgate rühma.

Koos lastega kasvatatakse taimi ja maitserohelist aknalaudadel, on osaletud keskkonnaministeeriumi küünlaümbrise- ja patareijahis, PRIA projekti raames on loodud rühmadele peenrad ja soetatud komposter, sorteeritakse prügi.

Inforessursside juhtimise osas on välja tuua, et loobuti ühest lauatelefone numbrist. 2017/2018 õppeaastal muutus lasteaia kodulehe haldus seoses veebimajutusteenuse havike sulgemisega tasuliseks. Samal õppeaastal viidi lasteaia arvutid ja printerid linna domeeni, loodi töötajatele kasutajakontod ja elektrooniliseks dokumendijagamiseks tekkis O: ketas. Juhtkonna mobiiltelefonid vahetati kaasaegsemate vastu.

Kuna digilahenduste kasutamine on üheks koolieelse lasteasutuse tulemuslikkuse tegevusnäitajaks, vajab parandamist tehniliste ja infotehnoloogiliste vahendite integreerimine õppeprotsessi. Tulenevalt waldorfpedagoogilistest põhimõtetest pole arvutid seni rühmades olnud, lapsi on hoitud eemal ekraanide mõjutustest ning püütud kõrvale jätta tehnilised heliallikad. SA Innove 2017. aasta rahuloluküsitluse tulemustes kinnitavad õpetajad 50% ulatuses oma täielikku rahulolu digivahendite (arvutid, tahvelarvutid, robotikaseadmed jms) kasutamise võimalustega õppe- ja kasvatustöö läbiviimiseks. 2018. aasta tulemustes ei ole meie lasteaia andmed vähese vastanute arvu tõttu analüüsitavad.

Asenduspinnal oleva kooliga koos on küll kergem katta kommunaalkulusid, kuid tuleb rohkem panustada suurema kasutustihedusega seotud remonttöösse. Ruumikitsikus, mis oli aktuaalne waldorfkooliga koos eksisteerides, on taas päevakorral. Lasteaial tuleb suurendada õuetegevuste osakaalu ja tagada välitingimustesse sobivate õppevahendite olemasolu.

SA Innove 2018. aasta rahuloluküsitluses vastas 89% lapsevanematest, et nad on täiesti nõus, et

lasteaia õuealal on mitmekesised võimalused (jooksmine, ronimine, tasakaalu arendamine, palli mängimine jne) liikumistegevusteks. Rühmaruumides heade võimaluste olemasolu – piisavat ruumi ja vajalikke vahendeid liikumiseks (aktiivsed mängukeskused, ronimisvahendid jms) hindas täieliku nõusolekuga 47% vastanud lapsevanematest ja pigem nõusolevana 37%.

Nii õpetajate, õpetaja abide kui ka lapsevanemate rahuloluküsitluste tulemustest järeldeb, et lasteaias olevaid vahendeid õppe- ja kasvatustegevusteks hinnatakse kõrgelt. Rahulolu lasteaiapidaja ja rahastusega on nii lapsevanemate kui õpetajate ning õpetaja abide hulgas aastate lõikes tõusnud. Lapsevanemate rahulolu lapse toitlustamisega lasteaias on tugevalt tõusnud.

Tugevused

- Õueala ja sisekeskkond on oluliselt turvalisemaks ja esteetilisemaks muutunud.
- On olemas võimekus eelarveliste ressursside juhtimiseks ja lasteaia arendamiseks.
- On olemas säästliku majandamise ja keskkonnanahoiualased kogemused.
- Majandamisega ollakse rahul.

Parendusvaldkonnad

- Kohanemine ruumikitsikusega.
- Õppe- ja kasvatustegevuses õuetegevuste osakaalu suurendamine, vahendite võimaldamine.
- Tehniliste ja infotehnoloogiliste vahendite integreerimise võimaldamine õppetegevustesse.

Õppe- ja kasvatusprotsess

Analüüs

2015. aasta seadusemuudatus liitrühma laste vanuse määrangus tõi kaasa seniste liitrühmade nimetamise liitrühma põhimõttel tegutsevateks aiarühmadeks (laste vanus rühmas 3–7 aastat). Järgnevate aastate kolmeaastaste laste põud tekitas järkjärgulise ülemineku liitrühmadele (lapsed vanuses 1,5 aastat kuni koolimine kuni). 2017/2018 õppeaastal oli lasteaias kolm liitrühma ja üks aiarühm. Alla kolmeaastaste laste rühmadesse vastuvõtmine pani pedagooge täpsemalt läbi mõtlema ja sõnastama tegevuste eesmärgistamist ja läbiviimist:

- 2015/2016 teema: Kõik, mis oskan, ise teen, kui ei oska, abi küsin, kindlasti ma terveks jään.
Eesmärk: Laps tahab ja oskab ohutult teha eakohast tööd, vajadusel küsib abi.
- 2016/2017 teema: Muinasjutt, muinasjutt, millest on siis täna jutt... Eesmärk: Läbi muinasjutulistele- ja igapäevategevuste integreerituse suudab laps omandatud väärtusi rakendada igapäevastes suhtlussituatsioonides ja mängus.
- 2017/2018 teema: Mina teiste seas. Eesmärk: Laps tuleb eakohaselt toime nii eneseteenindamise- kui ka sotsiaalse suhtlemisega.

Rühmatüüpide muutused on toonud kaasa ka õppekohtade arvu vähenemise. Samas on vähenenud ka koosseisus olevate ametikohtade arv. Tabelis kajastuv laste ja õpetajate/õpetajat abistavate töötajate suhtarv on ideaalne laste, lapsevanemate ja rühmatöötajate seisukohalt, kuid kindlasti mitte majandamise otstarbekust silmas pidades.

Laste ja õpetajate/õpetajaid abistavate töötajate suhtarvu näitajad (lasteaia statistika)

Andmed	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Õppekohti	80	77	77
Õpetaja/õpetajat abistava töötaja ametikohti rühmades, sh tugiisik	12	12,8	12,8
Lapsi ühe õpetaja/õpetajat abistava töötaja ametikoha kohta rühmas	7:1	6:1	6:1
Pedagoogiliste töötajate ja neid abistavate töötajate ametikohad lasteaias	15,3	15,6	15,8
Lapsi ühe pedagoogi/abistava töötaja ametikoha kohta	5:1	5:1	5:1

Siiski oli täiesti nõus sellega, et rühmades võiks vähem lapsi olla 33% 2017. aastal rahuloluküsitlusele vastanud õpetajatest ja 22% 2018. aastal vastanud õpetajatest/õpetaja abidest. See on oluliselt madalam kõigi uuringus osalenud lasteaedade samaväärsest hinnangust. Arvamused, et rühmades võiks rohkem lapsi olla, polnud meie lasteaias üldse esindatud. Lapsevanematest oli 2017. aastal täiesti nõus väitega, et rühmades võiks vähem lapsi olla 17% vastanutest. Et lapsi võiks rohkem olla, vastas 4%. 2018. aastal oli väiksema laste arvuga rühmades täiesti nõus juba 20% lapsevanematest ja 7% arvas hoopis, et lapsi võiks rohkem olla. Võrrelduna kõigi lasteaedade hinnangutega jaotusid meie lasteaia lapsevanemate hinnangud mõlemal aastal kõigis hinnanguväidetes ühtlaselt. Tulemuste mõtestamisel tuleb arvestada rühmaruumide väikese pindalaga.

Alates õppealajuhataja ametikoha kaotamisest 2015. aastal ei viidud enam läbi koolieelikute mängukooli. Kooliks ettevalmistus hakkas toimuma rühmades. 2016. aastast hakati lapse arengu meeskonna (LAM, enam ei eksisteeri) poolt väljatöötatud töölehtedega paralleelselt kasutama koolieelikute töövihikuid. Vaatamata muutustele kooliks ettevalmistuse korralduses ja arvamustele, et waldorfpedagoogika rakendamine ei suuda tagada kooliküpsust, on lapsevanemate hinnangud SA Innove rahuloluküsitluse kahe aasta võrdluses lapse kooliks ettevalmistusele püsinud kõrged (nõustuvate vastuste osakaal 2017. a 95% ja 2018. a 94%).

Õppekava põhjalik värskendus toimus 2015. aastal ja sellesse on vastavalt vajadustele täiendusi lisatud. Õppekava arendus võiks olla intensiivsem (liitühma põhimõtete sisseviimine, väärtus- ja

tervisekasvatuse peatükkide lisamine, valdkondade sisu ülevaatamine), kuid olukorras, kus direktor täidab ka õppealajuhataja ülesandeid, on esiplaanil olnud kiiret reageerimist nõudvad tegevused.

Tehniliste ja infotehnoloogiliste vahendite integreerimiseks õppe- ja kasvatustegevusse pole lasteaed veel valmis olnud. Siin on nii põhimõttelisi, kui ka teostuslikke küsimusi. Kuigi meil pole arvutid rühmades ja ideoloogiliselt eristume tugevalt, ei eristu me alltoodud tabeli andmete põhjal võrdlusgrupi lasteaedadest õpetajate kasutatavate ja internetti ühendatud arvutite hulga poolest. Tõrukesest eristume vaid ühe õpetajate kasutuses oleva nutiseadme poolest ja Karoliinest nelja õpilaste kasutuses oleva arvuti poolest.

Haridusstatistika andmebaasi HaridusSilm Tartu Lasteaia Ploomike ja võrdlusgrupi (Tartu linna rühmade arvu poolest samaväärsete lasteaedadega) arvutite- ja nutiseadmetega varustatuse näitajad

Lasteaed		2015	2016	2017
Tartu Lasteaed Ploomike	Arvutite arv lasteaia õpetajate kasutuses kokku	6	7	7
	Internetti ühendatud töökohaarvutite arv	9	Andmeid ei kogutud	Andmeid ei kogutud
	Arvutite arv õpilaste/üliõpilaste kasutuses	0	Andmeid ei kogutud	Andmeid ei kogutud
	Nutiseadmete arv lasteaia õpetajate kasutuses kokku	Andmeid ei kogutud	0	0
Tartu Lasteaed Tõruke	Arvutite arv lasteaia õpetajate kasutuses kokku	7	7	7
	Internetti ühendatud töökohaarvutite arv	9	Andmeid ei kogutud	Andmeid ei kogutud
	Arvutite arv õpilaste/üliõpilaste kasutuses	0	Andmeid ei kogutud	Andmeid ei kogutud
	Nutiseadmete arv lasteaia õpetajate kasutuses kokku	Andmeid ei kogutud	1	1
Tartu Lasteaed Karoliine	Arvutite arv lasteaia õpetajate kasutuses kokku	6	6	8
	Internetti ühendatud töökohaarvutite arv	13	Andmeid ei kogutud	Andmeid ei kogutud
	Arvutite arv õpilaste/üliõpilaste kasutuses	4	Andmeid ei kogutud	Andmeid ei kogutud
	Nutiseadmete arv lasteaia õpetajate kasutuses kokku	Andmeid ei kogutud	0	0

Lisaks sellele, et meil pole arvutid rühmades, pole meil ka tahvelarvuteid ega robotikaseadmeid. Rühmades pole ei ruutereid ega ka WiFit. Projektideks napib jõudlust. Paljud e-õpiku keskkonnad on tasulised. Vajadusel kasutatakse isiklikke sülearvuteid ja mobiiltelefone. Plaanis

on hakata järgnevatel hankeperioodidel järk-järgult lauaarvuteid sülearvutite vastu välja vahetama. Loodetakse WiFi kasvõi ühte rühma. Digipärevuste arendamisel tuleb hästi läbi mõelda, et kasu asemel ei kahjustataks, tuleb hästi läbi mõelda sihtgrupp, pingutuse suurus ja kasutegur.

Digilahenduste kasutamise sagedustele 2018. aasta uuringus vastas 100% õpetajatest, et ei kasuta digivahendeid üldse. Digilahenduste kasutamise võimalusi ning oskusi õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimises ei saa 2018. aasta SA Innove rahuloluküsitlusega hinnata, kuna küsimustele vastas vähem kui viis õpetajat. 2017. aastal hindasid õpetajad oma oskusi digivahendite kasutamiseks õppe- ja kasvatustöös 50% ulatuses täiesti piisavaks.

Lapsevanematest arvas 2018. aasta uuringus 59%, et digivahendeid (tahvelarvutid, robotikaseadmed jne) ei kasutata üldse ja 41% ei teadnud/ei osanud öelda. Vaatamata sellele hinnati digivahendite kasutamise sagedust 6% vastajate hulgas parasjagu olevaks. Vaid 12% arvas, et seda on liiga vähe (ülejäanud 82% ei teadnud/ei osanud öelda). Sellised näitajad võivad viidata lapsevanemate teadlikkusele lasteaia ja rakendatava pedagoogika valikul.

Kui 2013. aastal liituti MTÜ Lastekaitse Liidu “Kiusamisest vaba lasteaia” projektiga, hoidis õppealajuhataja läbi sisekoolituste metoodika toimivana. Hiljem nihkus vastutus õpetajatele: uued pedagoogid tutvusid ja rakendasid metoodikat läbi kirjaliku materjali ja teiste pedagoogide tegevuste vaatluste. Oht on metoodika hääbumisele, kuna neljast rühmast vaid üks kasutab metoodikat iganädalaselt, ülejäänud rühmad kaks kuni kolm korda kuus.

Diskrimineerimise ja vägivalda juhtumite lahendamisele (kui neid juhtub), antakse õpetajate ja õpetaja abide poolt 2018. aasta küsitluse põhjal vaid positiivseid hinnanguid (2017. a seda küsimust ei puudutatud). Lapsevanemate vastused kahe aasta võrdluses on ebaühtlasema jaotusega. Mõlemal aastal on 55–56% lapsevanematest täiesti nõus, et lasteaias tegeldakse kiusamis- ja vägivaldajuhtumitega (juhtumitega tegelemise näitaja on oluliselt kõrgem Eesti lasteaedade samaväärsest näitajast) ja 2018. aastal arvas vaid 6%, et vägivaldajuhtumitega ei tegelda üldse.

Kiusamise kogemisele lasteaias viimase kahe nädala jooksul (2018. aasta uuringu põhjal) kolleegide/juhtkonna või lapsevanemate poolt vastasid õpetajad ja õpetaja abid 100% eitavalt. Kui lapsevanemate hinnangutes kahe aasta võrdluses viimase kahe nädala jooksul kogetud narrimine, halvustamine ja tõrjumine on vähenenud, siis löömine ja tõukamine on suurenenud. Ilmneb ka see, et füüsilist vägivalda esineb hinnangute alusel rohkem kui vaimset.

Lasteaiaväliseks iseseisvaks õppe- ja kasvatustööd toetavaks projektiks oli 2018. aastal PRIA koolikava kaasnevad haridusmeetmed. Selle projektiga soovitakse jätkata. Lisaväärtuse

andmiseks võiks projektides osalemine olla aktiivsem.

Seoses waldorfkooli väljakolimise 2015. aasta alguses sai lasteaed hakata muusikategevuste läbiviimiseks kasutama endist kooli söögisaali ja liikumistegevusteks endist kooli võimlat. Seni viidi tegevusi läbi üheruumilistes rühmades ja keldrikorruse õpperuumis, kus asusid ka õpetajate ja majandusjuhataja töökohad. Seoses koolile asenduspinnaks olemisega alates 2017. aasta sügisest on võimalused taas kitsenenud. Keldrikorruse õpperuumi sai kool, võimlat jagati kokkulepete alusel. Lasteaial tuleb kohaneda ja leida lahendusi muusika- ja liikumistegevuste jätkamiseks rühmades ning viia võimalikult palju tegevusi õue.

Suurim oht on waldorfmetoodika hääbumine. Pedagoogide vahetumine on loonud olukorra, kus seda metoodikat kas ei vallata või rakendatakse erinevalt. Toimub kohapealne kogemuste omandamine.

Vaadeldava perioodi alguses on lasteaias tugiteenuse pakkumine olnud keeruline, kuid vaatamata isegi vahepealsele 0,35 koormusega töötamisele on praegune logopeed suutnud tagada abisaavate laste arvu stabiilsuse ja töö kvaliteedi. 2017. aastal suurenes eripedagoog-logopeedi töökoormus 0,35-lt 0,8-le. HEVKO ametikoht loodi 2018. aasta alguses. Samast aastast on võimaldatud psühholoogi teenuse kättesaadavus. Lapsevanemate hinnangutes on tugiteenuste võimalused lasteaias aastatega paranenud. Kui 2017. aastal hindas tugiteenuseid heaks 53% vastanutest, siis 2018. aastal juba 81% (vastused nõus ja täiesti nõus).

Tugisüsteemide kaudu toetatud laste osakaal (lasteaia statistika)

Andmed	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Õppekohti	80	77	77
Tuge saanud laste arv	36	24	28
Tuge saanud laste protsent laste koguarvust	45%	31%	36%

Õpetajate hinnangute keskmised võimalustele hariduslike erivajadustega laste õpetamiseks on kahe uuringuaasta võrdluses langenud 3,8-lt 3,7-le. Samuti on kahanenud õpetajate jaatavad hinnangud oma oskustele kohandada vajadusel õppe- ja kasvatusmaterjale ning -meetodeid erivajadustega lastega tegelemiseks (84%-lt 75%-le). Lasteaed on aastaid otsinud lahendusi laste käitumisprobleemidele. Lisaks koolitustele tuleb süvendada panustamist ka lasteaiasisesele kogemuste jagamisele ja nõustamisele.

Tugevused

- Liitühmadega kohanemine.

- Laste koolivalmiduse tagamine.
- Õppekava arendus.
- Seniste pedagoogiliste põhimõtete säilimine.
- Tugiteenuste kättesaadavuse kasv.

Parendusvaldkonnad

- Lasteaiavälistes projektides osalemine.
- Suurema tähelepanu pööramine õppekava kaasajastamisele.
- Tehniliste ja infotehnoloogiliste vahendite integreerimine.
- Vaimse ja füüsilise vägivalla vähendamine.
- Õuesõppe rakendamine.
- Waldorfelementide elushoidmine.
- Tugiteenuste kvaliteedi hoidmine.

Pedagoogilise nõukogu koosoleku 22. augusti 2019. a protokoll nr 9.

Hoolekogu kooskõlastus 21.08.2019. a protokoll nr 5.

Pidaja kooskõlastus 29.08.2019.

Kinnitatud direktori 30.08.2019. a käskkirjaga nr 52.